

SZCZEPIONKA PRZECIWIW BŁONICY, TĘŻCOWI, KRZTUŚCOWI, POLIO, ZAKAŻENIU HIB I WIRUSOWEMU ZAPALENIU WĄTROBY TYPU B (WZW B)

BŁONICA

jest infekcją nosa i gardła wywołaną przez bakterię błonicy. Ta bakteria wytwarza toksyny, które mogą zaatakować tkanki serca, nerek i nerwów. Choroba może być śmiertelna. W trakcie i w okresie tuż po II wojnie światowej w Norwegii wybuchały epidemie błonicy. Natomiast po wprowadzeniu szczepień w 1952 roku odnotowano jedynie kilka przypadków zachorowania na błonicę związanych z zakażeniem poza granicami kraju. Błonica nadal występuje w niektórych częściach Europy oraz w innych częściach świata.

TĘŻEC

powodowany jest bakterią występującą w glebie. Do zakażenia może dojść, gdy bakteria dostanie się do rany. Tężec nie jest chorobą zaraźliwą. Bakteria tężca wytwarza toksyny, które atakują układ nerwowy powodując sztywność mięśni i bolesne skurcze. Choroba ta jest wysoce śmiertelna. Występuje ona częściej w cieplejszych regionach świata niż w Norwegii.

KRZTUSIEC (KOKLUSZ)

to długotrwała infekcja (6-12 tygodni) dróg oddechowych z ostrymi napadami kaszlu. Krztusiec może doprowadzić do uszkodzenia mózgu z powodu niedotlenienia w trakcie ataku kaszlu i w rzadkich przypadkach do śmierci. Choroba może być bardzo niebezpieczna dla małych dzieci, szczególnie niemowląt. U starszych dzieci i dorosłych może utrzymywać się przez długi czas i być kłopotliwa, ale rzadko śmiertelna. Choroba jest bardzo zaraźliwa – blisko 100% osób zarażało się przed rozpoczęciem programu szczepień.

POLIOMYELITIS (POLIO)

jest wirusową chorobą zakaźną powodującą zwykle objawy przeziębienia, bóle ciała lub biegunkę. Może spowodować zapalenie opon mózgowych i prowadzić do trwałego paraliżu. Zdarzają się przypadki śmiertelne. Zanim rozpoczęto szczepienia w 1957 roku, co roku wybuchały epidemie polio w Norwegii i setki dzieci oraz nastolatków doznawało w ich wyniku trwałych paraliżów. Około 10% z nich umierało. Od wprowadzenia szczepionki, choroba utrzymywana jest pod kontrolą, zarówno w Norwegii, jak i w szeregu innych krajów. W 2002 r. Europa została uznana za wolną od polio, ale w dalszym ciągu choroba ta występuje w krajach Afryki i Azji. Osoby nieszczepione mogą zarazić się w trakcie podróży, a po powrocie mogą zarazić inne nieszczepione osoby.

ZAKAŻENIE HIB

W Norwegii, przed udostępnieniem szczepionki, bakteria *Haemophilus influenzae* typu b (Hib) była najczęstszym powodem zapalenia opon mózgowych u dzieci poniżej 5 lat. Hib może także spowodować inne ciężkie zakażenia, takie jak zapalenie płuc, zapalenie stawów czy zapalenie nędogłówni. Po wprowadzeniu szczepień w 1992 r., zakażenia Hib w Norwegii prawie nie występują.

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU B (WZW B)

jest zapaleniem wątroby spowodowanym wirusem zapalenia wątroby typu B (HBV). Wirus znajduje się we krwi i zawierających krew płynach ustrojowych. Nie może on przeniknąć przez ciągłą skórę. Do zakażenia dochodzi w wyniku naruszenia ciągłości skóry lub błon śluzowych, na przykład poprzez ukłucie zakrwawioną strzykawką, transfuzję krwi lub kontakty seksualne. Jeżeli matka cierpi na tę chorobę, dziecko może zostać nią zarażone podczas ciąży lub porodu.

Ponad 90% zakażonych niemowląt będzie cierpieć na chroniczną infekcję i stanie się nosicielami wirusa, jeżeli dzieci nie zostaną poddane profilaktycznemu leczeniu. Ryzyko stania się chronicznym nosicielem wirusa zmniejsza się w okresie dzieciństwa i wynosi poniżej 5 % dla osób, które zostały zarażone w wieku dorosłym. Osoby z zespołem Downa, ze względu na osłabienie układu odpornościowego, są narażone przez całe życie na stanie się chronicznymi nosicielami wirusa HBV, jeżeli zostaną zarażone.

Przewlekły stan nosicielstwa może prowadzić do marskości wątroby (cirrhosis hepatis) lub raka wątroby. Chroniczni nosiciele są również głównym źródłem zarażeń wzw B. Dlatego ważne jest zmniejszenie liczby nowych nosicieli w tak dużym stopniu, jak to tylko możliwe.

Dzieci urodzone przez matki, które są nosicielkami wirusa HBV muszą przestrzegać własnego programu szczepień, który rozpoczyna się w przeciągu 24 godzin od narodzin dziecka. Jeżeli matka wie, iż jest nosicielką wirusa, ważne jest, by poinformowała o tym pielęgniarkę.

SZCZEPIONKA 6w1 PRZECIWKO BŁONICY, TĘŻCOWI, KRZTUŚCOWI, POLIO, ZAKAŻENIOM WYWOŁANYM PRZEZ Hib ORAZ WIRUSOWEMU ZAPALENIU WĄTROBY TYPU B

Szczepionki przeciwko błonicy i tężcowi oparte są na toksynach, które produkują bakterie, lecz ich trujące działanie zostało usunięte. Szczepionka przeciwko krztuścowi zawiera oczyszczone części bakterii krztuśca. Szczepionka przeciwko polio zawiera zabite wirusy polio trzech typów, które mogą wywołać chorobę u ludzi. Szczepionka przeciwko zakażeniom Hib zawiera części otoczki polisacharydowej sprzężonej z białkami. Szczepionka przeciwko wzw B zawiera części wirusa HBV. Żaden z komponentów szczepionki nie jest żywy.

Po trzech dawkach szczepionki, tak jak to przewiduje program, dziecko zostaje uodpornione na zawsze przed zakażeniami Hib i wzw B. Inne choroby wymagają dawek uzupełniających, które podawane są w wieku szkolnym.

Możliwe niepożądane odczyny poszczepienne:

Niepokój, drażliwość, płacz, niedomaganie, senność, utrata apetytu lub złe samopoczucie przez pierwsze 1-2 doby po szczepieniu występuje u 1 na dziesięć zaszczepionych dzieci. W oddzielnych przypadkach trudno jest stwierdzić, czy tego rodzaju objawy spowodowane zostały szczepionką, czy innymi okolicznościami.

Zaczerwienienie, obrzęk i ból w miejscu ukłucia występują również u 1 na 10 zaszczepionych dzieci i mogą utrzymywać się przez kilka dni. Duże, bolesne reakcje występują rzadko.

Krótkotrwała gorączka występuje u więcej niż 1 na 10 zaszczepionych dzieci w przeciągu pierwszych dni po szczepieniu. Mniej niż 1 dziecko na 100 dostaje gorączki powyżej 39,5°C. W takich przypadkach należy skontaktować się z lekarzem, ponieważ gorączka mogła zostać spowodowana inną przyczyną, która wymaga leczenia.

CZTEROSKŁADNIKOWA SZCZEPIONKA PRZECIW BŁONICY, TĘŻCOWI, KRZTUŚCOWI I POLIO

Szczepionka skojarzona przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi i polio jest dostępna jako dawka przypominająca w wieku wczesnoszkolnym, z reguły w 2 klasie. Z czasem ochrona słabnie i z tego powodu kolejną dawkę przypominającą oferuje się dzieciom w 10 klasie